

با سمه تعالی

سال سوم آموزش متوسطه‌شیوه سالی - واحدی (روزانه) و نیم سالی واحدی بزرگسالان	رشته: ادبیات و علوم انسانی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه ساعت شروع: ۱ صبح	سوالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد در دوره تابستانی سال تحصیلی ۱۳۸۳-۸۴	تاریخ امتحان: ۱۲ / ۶ / ۱۳۸۴	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	با توجه به ایات زیر به سوالات داده شده، پاسخ دهید: « دیدن روی تو ظلم است و ندیدن مشکل است بی قراران هر نفس در عالمی جولان کند (الف) کدام یک از ایات بالا، « مصرع » است؟ ب) واژه « قافیه » در مصراع چهارم، کدام است؟	.۰/۵
۲	اهمیت قالب « مستزاد » در چیست؟	.۰/۵
۳	کدام شاعر زیر، « قدیمی ترین ترکیب بنده » شعر فارسی را سروده است؟ الف) جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی      ب) ابن یمین      پ) هاتف اصفهانی      ت) قطران تبریزی	.۰/۲۵
۴	درون مایه‌ی مثنوی « حدیقة الحقيقة سنایی » چیست؟	.۰/۲۵
۵	با توجه به بیت زیر، « وجه شبه » را در مصراع اول و « ادات تشییه » را در مصراع دوم مشخص کنید. « تو همچون گل ز خندیدن لبت با هم نمی‌آید      روا داری که من بلبل چو بوتیمار بنشینم »	.۰/۵
۶	در کدام یک از ایات زیر، « تشییه مرکب » دیده می‌شود؟ الف) گفتا برو چو خاک تحمل کن ای فقیه ب) قرار در کف آزادگان نگیرد مال      چو صبر در دل عاشق، چو آب در غربال	.۰/۵
۷	یک « تشییه بلیغ اسنادی » بنویسید به گونه‌ای که واژه « دریا »، « مشبه به » آن باشد.	.۰/۵
۸	با توجه به عبارت زیر به سوالات داده شده، پاسخ دهید: « دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنت نبات در مهد زمین بپرورد. » الف) در عبارت بالا چه نوع تشییه بلیغی دیده می‌شود؟ ب) « مشبه به » در تشییه اول کدام است؟ پ) واژه‌ی « زمین » کدام یک از پایه‌های تشییه است؟	۱
۹	در بیت زیر، کدام واژه‌ها در مفهوم استعاری به کار رفته اند؟ « نوع استعاره » های موجود را بنویسید. که به تشنگی بمُردم بَر آب زندگانی » « نفسی بیا و بنشین، سخنی بگو و بشنو	۱
۱۰	در بیت های زیر، « استعاره های مکنیه » را بیابید. الف) تورا ز کنگره‌ی عرش می زند صفیر ب) ای بخارا ، شاد باش و دیر زی      میر زی تو شادمان آید همی	.۰/۵
۱۱	در شعر زیر، شاعر با نسبت دادن ویژگی‌های انسانی به واژه‌ی « تنها‌یی »، از کدام « آرایه‌ی ادبی » بهره گرفته است؟ « گاه تنها‌یی / صورتش را به پس پنجره می چسبانید. » « ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم »	.۰/۵

با سمه تعالی

ساعت شروع : ۱ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی
تاریخ امتحان: ۱۲ / ۶ / ۱۳۸۴			سال سوم آموزش متوسطه شیوه سالی - واحدی (روزانه) و نیم سالی واحدی بزرگسالان
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد در دوره تابستانی سال تحصیلی ۱۳۸۳-۸۴		

ردیف	سوالات	نمره
۱۲	<p>با توجه به عبارت زیر به سوالات داده شده، پاسخ دهید.</p> <p>«جهان خوردم و کارها راندم.»</p> <p>الف) کدام واژه در «مفهوم مجازی» به کار رفته است؟</p> <p>ب) «قرینه» ی آن کدام است؟</p> <p>پ) «نوع علاقه» ی آن را بنویسید.</p>	۰/۷۵
۱۳	<p>هر یک از واژه های مشخص شده در ابیات و عبارت زیر، «مجاز» از چیست؟</p> <p>الف) به یاد روی شیرین بیت می گفت چو آتش تیشه می زد، کوه می سفت</p> <p>ب) آفرین جان آفرین پاک را آن که جان بخشید و ایمان <u>حک</u> را</p> <p>پ) دیدم که <u>نفس</u> در نمی گیرد و آتشم در هیزم تر اثر نمی کند.</p>	۰/۷۵
۱۴	<p>در ابیات زیر، کنایات را مشخص کنید، سپس مفهوم هر یک را بنویسید.</p> <p>الف) چنین است رسم سرای درشت گهی پشت بر زین، گهی زین به پشت</p> <p>ب) سرم به دنی و عقبی فرو نمی آید تبارک الله از این فتنه ها که در سر ماست</p>	۱
۱۵	<p>از کنایه های موجود در کدام بیت، مفهوم «خجل شدن و شرمنده گشتن» دریافت می شود؟</p> <p>الف) نرفتم به محرومی از هیچ کوی چرا از در حق شوم زرد روی</p> <p>ب) به تیغم گر کشد دستش نگیرم وگر تیرم زند، منت پذیرم</p>	۰/۵
۱۶	<p>در کدام یک از ابیات زیر، «واج آرایی»، محسوس تر است؟ چرا؟</p> <p>الف) خواب نوشین بامدادِ رحیل باز دارد پیاده را ز سیل</p> <p>ب) ریاست به دست کسانی خطاست که از دستشان دست ها برخداست</p>	۰/۵
۱۷	<p>با توجه به بیت زیر:</p> <p>«دلایل حسودان مرنج و اثاق باش که بد به خاطر امیدوار ما نرسد»</p> <p>الف) کدام واژه ها با هم آرایه های «اشتقاق» دارند؟</p> <p>ب) صامت های مشترک آن واژه ها را بنویسید.</p>	۱
۱۸	<p>در کدام یک از ابیات زیر، آرایه های «تصدیر» وجود دارد؟</p> <p>الف) آدمی در عالم خاکی نمی آید به دست عالمی دیگر باید ساخت وز نو آدمی</p> <p>ب) ای جان جان جان، ما نامدیم از بهرانان برجه گداروبی مکن در بزم سلطان، ساقیا</p>	۰/۵
۱۹	<p>در هر یک از عبارات زیر، سمع ها را بیابید و نوع آن ها را بنویسید.</p> <p>الف) ما به او محتاج بودیم، او به ما مشتاق بود.</p> <p>ب) متکلم را تا کسی عیب نگیرد، سخشن صلاح نپذیرد.</p>	۱
۲۰	<p>در کدام یک از بیت های زیر، «موازنه» و در کدام یک «ترصیع» وجود دارد؟ در هر مورد، دلیل خود را بنویسید.</p> <p>الف) برگ بی برگی بود ما را نوال مرگ بی مرگی بود ما را حلال</p> <p>ب) غلام نرگس مست تو تاجداران اند خراب بادهی لعل تو هشیاران اند</p>	۱
	«ادامه سوالات در صفحه سوم»	

با سمه تعالی

ساعت شروع : ۱ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی
تاریخ امتحان: ۶ / ۱۲ / ۱۳۸۴		سال سوم آموزش متوسطه شیوه سالی - واحدی (روزانه) و نیم سالی واحدی بزرگسالان	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد در دوره تابستانی سال تحصیلی ۱۳۸۳-۸۴		

ردیف	سوالات	نمره
۲۱	در بیت زیر بین کدام کلمات، « جناس » به کار رفته است؟ « نوع » هر جناس را بنویسید. آینه ماست سینه چو آینه داشتن »	۱
۲۲	در کدام یک از ابیات زیر، « موسیقایی ترین نوع جناس » به کار رفته است؟ دلیل خود را همراه با ذکر واژه های هم جنس، بنویسید. چنان چون شده باز جوید روان نکته ها هست بسی، محروم اسرار کجاست؟	۱
۲۳	در بیت زیر، آرایه های مراعات نظیر را بیابید. « زخاک من اگر گندم بر آید از آن گر نان پزی، مستی فزاید »	.۰/۵
۲۴	در بیت زیر چه « نوع » لفّو نشری دیده می شود؟ « نشرها » را مشخص نمایید. « به لطف خال و خط از عارفان ریودی دل لطیفه های عجب زیر دام و دانه‌ی توست »	.۰/۷۵
۲۵	برای مثال زیر، یک علت ادبی بنویسید. « زردی برگ درختان هنگام پاییز »	.۰/۵
۲۶	در بیت زیر، کدام کلمه، دارای « ایهام » است؟ معانی مختلف آن را بنویسید. « خانه زندان است و تنهایی ضلال هر که چون سعدی گلستانیش نیست »	.۰/۷۵
۲۷	در ابیات زیر، هر یک از آرایه های « تلمیح، تضمین، تناقض، حسن امیزی و تضاد » را مشخص کنید. الف) بهر این فرمود رحمان ای پسر کُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ اِيْ پَسِر ب) به ترانه های شیرین، به بهانه های رنگین پ) بار فراق دوستان بس که نشسته بر دلم ت) ما قصه هی سکندر و دارا نخوانده ایم ث) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای	۲/۵
	« موفق باشید »	۴۰
	جمع نمره	